

รายงานการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓

วันจันทร์ที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมหว่ากอ ๑ และ ๒ อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น ๑๔
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
และระบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom

ผู้มาประชุม

๑. นายศักรินทร์ ภูมิรัตน	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
(นายวรบุตร วัฑฒ์เพชร แทน)	กรรมการ
๓. นายกิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๔. นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	กรรมการ
๕. นางสาวรณิ คำมัน	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
(นายกิติพงศ์ พร้อมวงศ์)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๗. พนักงานสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งผู้อำนวยการฯ มอบหมาย
(นางสาวสิริพร พิทยโสภณ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. เลขาธิการ ก.พ.
(นางสาววัลย์ลักษณ์ เศรษฐฤทธิ์ แทน)	กรรมการ
๒. เลขาธิการ ก.พ.ร.
(นางนันทนา ธรรมสโรช แทน)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
(นางประไพ คำสะกุล แทน)	กรรมการ
๔. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นายสุริยนต์ ธัญกิจจานุกิจ แทน)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ

๖. อธิบดีกรมบัญชีกลาง (นายวีรชัย เพชรร่วง แทน)	กรรมการ
๗. นายณรงค์ ศรีเลิศวรกุล	กรรมการ
๘. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการ
๙. นายไพรัช รัชชพงษ์	กรรมการ
๑๐. นายวิจารณ์ พานิช	กรรมการ
๑๑. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	กรรมการ
๑๒. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการ
๑๓. นายสัมพันธ์ ศิลปนาฏ	กรรมการ
๑๔. นางสีลาภรณ์ บัวสาย	กรรมการ
๑๕. รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางนันทนา ธรรมสโรช)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑๖. ข้าราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางสาวมัตติกา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ลาประชุม

๑. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๒. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	กรรมการ
๓. นายชูศักดิ์ ลิ่มสกุล	กรรมการ
๔. นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์	กรรมการ
๕. นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล	กรรมการ
๖. นายรุ่งโรจน์ รังสีโยภาส	กรรมการ
๗. นายวีระพงษ์ แพสุวรรณ	กรรมการ
๘. นางศันสนีย์ ไชยโรจน์	กรรมการ
๙. คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงาน ก.พ.ร.

๑. นางสาวจรรุวรรณ ฤทธิบัณฑิต
๒. นายกฤตวิทย์ จันทร์แจ่มใส

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

๑. นางสาววิภารัตน์ ตีอ่อง
๒. นายสมปรารถนา สุขทวี

๓. นายเอนก บำรุงกิจ
๔. นายธีรวัฒน์ บุญสม
๕. นางสาวเสาวนีย์ มุ่งสุจริตการ
๖. นางสุภาพร โชคเฉลิมวงศ์
๗. นายศุภโชค สมบูรณ์กุล
๘. นางสาวพนารัตน์ พันสุขหาบุญ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นางปัทมาวดี โพนกุล
๒. นายอภิศักดิ์ ธีระวิสิทธิ์
๓. นางสาวสมปอง คล้ายหนองสรวง
๔. นายไพศาล กิตติศุภกร
๕. นางสาวสุรรัตน์ ชะนะมา
๖. นายปกรัฐ กนกธนาพร

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

๑. นางสาวเสาวร็จ รัตนคำฟู
๒. นายสุนทร ตันมันทอง
๓. นายวรากร อาวุธปัญญากุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑. นายสันติ เจริญพรพัฒนา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑. นางปริยา โทณะพงษ์

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

๑. นางวิไลพร เจตน์จันทร์

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑. นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
๒. นางสาวนิตดา วีระโสภณ
๓. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์
๔. นางสาวภัทรธิรา เกื้อกิม
๕. นางสาวภาณิศา หาญพัฒน์นันท์
๖. นางสาวศรวณีย์ สิงห์ทอง
๗. นางภาสพงศ์ อารีรักษ์
๘. นายมหัทธน พุทธิขจรชัย
๙. นางสาวชนิดา แสนสะอาด
๑๐. นางสาวรินรพี งามแสง

๑๑. นายอานนท์ ตานะเศรษฐ
๑๒. นายนรชัย รั้งสีจิตรประภา
๑๓. นางสาวภัทรายุส พูลฤทธิ์
๑๔. นายศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล
๑๕. นางสาวสุภาวดี สอดสี
๑๖. นางสาวดรัล เมฆินทรีย์
๑๗. นายภัทรพล สาสน์ธรรมบท
๑๘. นางสาวจันทร์ปาย องค์ศิริวิทยา
๑๙. นางสาวภาณินี จารุวัฒนมงคล
๒๐. นางสาวธิดา เวียงสมุทร

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการ (นายศักรินทร์ ภูมิรัตน์) กล่าวเปิดการประชุม และขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ พร้อมทั้งแสดงความยินดีและต้อนรับ ศ.ดร.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะกรรมการ กรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ

นอกจากนี้ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ และผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ได้รายงานความคืบหน้าในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อ ศ. (พิเศษ) เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (รมว.อว.) รับทราบ โดย รมว.อว. ขอให้เร่งดำเนินการขับเคลื่อนประเด็นสำคัญต่าง ๆ โดยเร็ว และให้หารือร่วมกับ รมว.อว. เป็นระยะ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อมา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุม และแจ้งเวียนให้กรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อเสวนา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ การศึกษาแนวทางการจัดสรรและบริหารงบประมาณด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

นักวิชาการอาวุโส สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) (นางสาวเสาวรัจ รัตน์คำฟู) นำเสนอผลการศึกษาแนวทางการจัดสรรและบริหารงบประมาณด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านงบประมาณ มีข้อสังเกต ดังนี้

๑.๑) งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และงบประมาณที่จัดสรรให้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ อยู่ในระดับที่น้อยเกินไป

๑.๒) กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) เป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่ผ่านมา แต่ยังไม่สามารถบูรณาการงบประมาณด้าน ววน. ของทั้งระบบวิจัยและนวัตกรรมได้ ซึ่งหมายรวมถึงทั้งในระดับภายในกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และระดับประเทศ

๒) ด้านประสิทธิภาพ มีข้อสังเกต ดังนี้

๒.๑) การลงทุนการวิจัยพื้นฐานส่วนมากเป็นโครงการวิจัยขนาดเล็ก และไม่ได้มุ่งตอบโจทย์เป้าหมายเฉพาะ หรือไม่ได้คำนึงถึงการใช้งบประมาณให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม (Use-inspired) มากนัก จึงทำให้ประเทศไทยไม่สามารถเก็บเกี่ยวประโยชน์จากการลงทุนได้มากเท่าที่ควร

๒.๒) การลงทุนด้านการวิจัยประยุกต์และการพัฒนามีสัดส่วนที่น้อยเกินไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีในฐานะประเทศที่กำลังไล่ตามเทคโนโลยี

๓) ด้านประสิทธิผล มีข้อสังเกต ดังนี้

๓.๑) เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objective and Key Results หรือ OKRs) เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้การจัดสรรและบริหารงบประมาณด้าน ววน. เกิดประสิทธิผลและไม่กระจุกกระจายภายใต้แผนด้าน ววน. ของประเทศ

๓.๒) หัวใจสำคัญของ OKRs คือ ต้องกำหนดเป้าหมายชัดเจนและวัดผลได้ ซึ่งต้องมีการสื่อสารและการติดตามผล ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ทีมศึกษาได้ตั้งข้อสังเกต OKRs ในระบบ ววน. ดังนี้

- มีความไม่เฉพาะเจาะจง และไม่สามารถวัดได้
- มีความเป็นไปได้ยาก
- ขาดกระบวนการติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ
- มีข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมจากระดับผู้ปฏิบัติ
- ขาดกลไกการสร้างแรงจูงใจของหน่วยบริหารและจัดการทุน (Program Management Unit หรือ PMU) ในการบรรลุ OKRs

๔) ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดสรรและบริหารงบประมาณด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีดังนี้

๔.๑) ประเทศไทยควรเร่งลงทุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม (RDI) เพื่อพิสูจน์ให้ประชาชนและฝ่ายการเมืองเห็นว่า RDI ตอบโจทย์ความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมได้จริง นอกจากนี้ควรใช้การลงทุนของรัฐ กระตุ้นและจูงใจให้เอกชนลงทุน RDI เพิ่มขึ้น โดยอาจมีการจัดตั้ง PMU ที่เน้นสนับสนุนเงินวิจัยแก่ภาคเอกชนโดยเฉพาะ

๔.๒) การกำหนดกรอบงบประมาณด้าน ววน. ควรพิจารณาจากงบประมาณเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย GERD/GDP และเป็นเครื่องมือติดตามความเคลื่อนไหวของการลงทุนดังกล่าว

๔.๓) โครงการด้าน ววน. ของหน่วยงานในกระทรวง อว. และโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเข้าข่ายอยู่ในแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพด้าน ววน. ควรได้รับการจัดสรรให้เป็นงบประมาณของกองทุนส่งเสริม ววน. เพื่อให้เกิดการปฏิรูประบบงบประมาณด้าน ววน. ของประเทศ

๔.๔) การจัดสรรสัดส่วนงบประมาณ ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยประยุกต์และการพัฒนาเชิงทดลองให้มากขึ้น โดยเน้นงานที่มีผู้ใช้และการให้เงินสมทบ (Matching Fund) แก่ภาคเอกชน

๔.๕) การวิจัยพื้นฐานควรมุ่งตอบโจทย์เป้าหมายเฉพาะเป็นหลัก หรือสร้างความเป็นเลิศในสาขาที่ให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษ

๔.๖) การให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลระบบวิจัยและโครงการวิจัย เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการออกแบบตัวชี้วัดที่มีความหมาย และประเมินผลโครงการวิจัยที่เริ่มต้นตั้งแต่การคัดเลือกโครงการ จนกระทั่งการสร้างผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบทางเศรษฐกิจหรือสังคม

๔.๗) การเพิ่มประสิทธิผลของการจัดสรรและบริหารจัดการงบประมาณด้าน ววน. ผ่านกลไกการรับผิดชอบ (Accountability) โดยควรกำหนด OKRs ที่มีเป้าหมายชัดเจน วัดผลได้ และจัดสรรทรัพยากรแก่ PMU ที่เพียงพอในการดำเนินงานตาม OKRs รวมถึงเก็บรวบรวม ติดตาม เผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ และสร้างแรงจูงใจให้แก่ PMU โดยผูกกับผลการดำเนินงาน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑) กองทุนส่งเสริม ววน. ควรมุ่งเน้นการสนับสนุนการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research) ที่สามารถนำไปสู่การขยายผลเชิงพาณิชย์ (Commercialization) และควรสร้างแรงจูงใจให้เอกชนลงทุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม ที่ตอบโจทย์เชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ

๒) การจัดสรรงบประมาณ การวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) ให้กับสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัย ควรต้องกำหนดเป้าหมายและกลไกการดำเนินการให้ชัดเจน ตัวอย่างเช่น เป้าหมายที่สำคัญ คือ การสร้างศักยภาพ ความรู้ และความสามารถให้แก่อาจารย์และนักวิจัย (Talent Capacity Building) และกลไกการดำเนินการ คือ การนำนักวิจัยจากต่างประเทศมาร่วมวิจัย การสร้างระบบนิเวศของนักวิจัยรุ่นใหม่ เพื่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายการวิจัยที่เข้มแข็ง

๓) ควรให้ความสำคัญในการกำหนดโจทย์วิจัย (Agenda Setting) ที่ตอบเป้าหมายการพัฒนาประเทศ โดยให้มีการเชื่อมโยงการดำเนินงาน (Collaboration) ร่วมกับภาคเอกชน และกระทรวงต่าง ๆ รวมถึงอาจกำหนดตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

๔) สกสว. PMU และหน่วยงานในระบบ ควรร่วมกันทบทวน OKRs โดยพิจารณากำหนด OKRs เฉพาะเรื่องที่สำคัญและมีความจำเป็น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบที่ตอบโจทย์ของประเทศ

๕) งบประมาณด้าน ววน. ของประเทศไทยอยู่ในระดับที่น้อยเกินไป ประกอบกับการตั้งเป้าหมายที่ไม่เป็นรูปธรรม จึงควรนำงบประมาณด้าน ววน. ที่อยู่ในแผนงานบูรณาการมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อให้เห็นภาพระบบ ววน. ของประเทศได้อย่างถูกต้อง และควรมีการศึกษา วิวัฒนาการในการพัฒนาระบบงบประมาณที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีของต่างประเทศ และวิเคราะห์ถึงการลงทุนด้าน ววน. ชั้นต่ำของประเทศไทย เพื่อแสดงให้เห็นว่าการลงทุนดังกล่าวมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

๖) การส่งเสริมการลงทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม ควรพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งระบบ อาทิ การจัดสรรและบริหารงบประมาณของภาครัฐ การสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันวิจัย การพัฒนาบุคลากรวิจัย และมาตรการส่งเสริมการลงทุนต่าง ๆ เช่น มาตรการส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) มาตรการหักลดหย่อนภาษีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา และกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เป็นต้น

๗) การบริหารกองทุนส่งเสริม ววน. อาจพิจารณาแนวทางในการร่วมลงทุนกับภาคเอกชน เช่น Startup และ SMEs เพื่อมุ่งให้เกิดผลตอบแทนทางการเงินที่สามารถมีเงินหมุนกลับเข้ามาในกองทุน

๘) หลักการของร่างระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ควรต้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติที่มีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ และต้องไม่แสวงหากำไรหรือผลประโยชน์จากระบบการให้ทุนดังกล่าว ทั้งนี้ มีข้อสังเกตและข้อพึงระวังสำหรับการให้ทุนภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ดังนี้

- ภาคเอกชนมุ่งเน้นการสร้างกำไรสูงสุด (Profit Maximization) และการลดต้นทุนการผลิต รวมถึงเน้นการเอาชนะคู่แข่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ไม่เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบริษัท และหากภาคเอกชนไม่เข้มแข็งจะเกิดอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรม

- ภาคประชาสังคมขาดแพลตฟอร์มเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) และระบบการบริหารจัดการที่ดี จึงต้องมีการศึกษาและวิจัยตลอดทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ตอบเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

๙) การบริหารและจัดการทุนของ PMU เพื่อมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการวิเคราะห์ถึงศักยภาพของหน่วยรับทุน (Good Customer) และวิเคราะห์ตลาดเพื่อส่งเสริมให้การวิจัยสามารถขยายผลสู่เชิงพาณิชย์ได้

๑๐) การมี PMU ที่เน้นสนับสนุนเงินวิจัยแก่ภาคเอกชนโดยเฉพาะ อาจไม่จำเป็นต้องจัดตั้ง PMU ใหม่ โดยอาจกำหนดให้หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) ซึ่งมีภารกิจในการจัดสรรทุนวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาค

การผลิตและภาคบริการ สามารถดำเนินการสนับสนุนเงินวิจัยแก่ภาคเอกชนได้ ทั้งนี้ควรมีการพัฒนาความรู้และความสามารถ (Skill-set) ของบุคลากรใน PMU ให้มีความสามารถในการทำงานร่วมกับภาคเอกชน เช่น ความรู้ด้านการตลาด ความรู้ในการบริหารจัดการงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ เป็นต้น

๑๑) เสนอแนวทางในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย

๑๑.๑) งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ (๑๐๐%) ดังนี้

- จัดทำเส้นทางการพัฒนาเทคโนโลยี (Technology Roadmap) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยแลนด์ 4.0 เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG เช่น Industry 4.0, Smart Farming, Sustainable Tourism, TeleMedicine, Future Mobility และอื่น ๆ
- กำหนดทิศทางการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมในส่วนเทคโนโลยีพื้นฐาน (Fundamental Technology) ของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Applied Technology) ตาม Technology Roadmap ที่กำหนดไว้
- การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) สำหรับการวิจัยและนวัตกรรม เช่น Innovation Center, Lab, Pilot Plant ที่เปิดให้เอกชน โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs และ Startup สามารถใช้ประโยชน์ในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- การสร้างและพัฒนา นักวิจัย และผู้ประกอบการ Startup Founders ที่จะนำงานวิจัยไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้

๑๑.๒) งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐร่วมกับภาคเอกชน ดังนี้

- มุ่งเน้นโครงการการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ที่ระดับความพร้อมของเทคโนโลยี (Technology Readiness Level หรือ TRL) สูง เพื่อพัฒนาต่อยอดไปสู่เชิงพาณิชย์ตาม Technology Roadmap ที่กำหนดไว้
- ควรให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการ SMEs และ Startup ที่ไม่เข้มแข็ง โดยต้องไม่สร้างให้เกิดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบในการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการ จากการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ
- ควรพิจารณารูปแบบการสนับสนุนงบประมาณที่หลากหลาย รวมถึงการลงทุนถือหุ้นแบบ Venture Capital Fund ในธุรกิจ Startup โดยรับผลตอบแทนกลับคืนมา เพื่อใช้เป็นงบประมาณสำหรับการวิจัยและนวัตกรรมในอนาคต
- ควรพิจารณาสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมให้ภาคเอกชนในโครงการที่ภาคเอกชนอาจไม่พร้อมลงทุนเองทั้งหมด ในลักษณะ Angel Fund สำหรับโครงการวิจัยและนวัตกรรมระดับสูงที่มีความซับซ้อน (Deep Technology) และมี TRL ระดับต่ำ รวมถึงใช้เวลา (Lead Time) ในการพัฒนายาวนาน

มติที่ประชุม รับทราบและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ ความก้าวหน้าในการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางนันทนา ธรรมสรโรช) ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการกำกับการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) นำเสนอความก้าวหน้าในการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการของ วช. สรุปได้ ดังนี้

๑) วัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการตามหน้าที่และอำนาจของ วช. วิเคราะห์เทียบเคียง (Benchmarking) กับหน่วยงานที่มีภารกิจลักษณะเดียวกัน และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุงโครงสร้างและกลไกการบริหารของ วช. เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การกำหนดประเด็นการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการของ วช. ตามมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

๒.๑) ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) การดำเนินงานตามภารกิจหลักเพื่อให้ได้ผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impact)

๒.๒) การปรับเปลี่ยนองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจใหม่ของ วช. (Organization Transformation)

๒.๓) กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจากการปฏิบัติจริงระหว่าง วช. และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Organization Learning)

๒.๔) การประสานงานและความร่วมมือระหว่าง วช. กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน ๔ ระดับ (Coordination and Collaboration) ได้แก่ ๑) หน่วยงานระดับนโยบายและจัดสรรทุน ๒) หน่วยงานบริหารและจัดการทุน ๓) หน่วยงานผู้รับทุนจาก วช. และ ๔) นักวิจัย ผู้รับทุนจาก วช. และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

๒.๕) การสื่อสารการวิจัยไปยังสังคมหรือสาธารณะ การยกย่องบุคลากรและผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อประเทศ และการสร้างความตระหนักต่อคุณค่าของการวิจัย (Social and Public Communication)

๒.๖) การเชื่อมระบบฐานข้อมูล วน. กับระบบ อวน. (Data Platform and Connecting)

๓) ขั้นตอนการประเมิน ประกอบด้วย

๓.๑) ประเมินประสิทธิภาพและผลการดำเนินงานของ วช. ในสถานะส่วนราชการ (Performance)

๓.๒) ประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนและประเด็นแวดล้อมของ วช. ในการดำเนินการกิจในสถานะปัจจุบัน (In-depth Process Review)

๓.๓) วิเคราะห์เพื่อกำหนดและออกแบบทางเลือก (Option) การปรับปรุงโครงสร้างและกลไกการบริหารเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจและขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อย่างมีประสิทธิภาพ (To-be)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑) ควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการประเมิน จากปาฐกถาของ ดร. ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ในงานประชุมประจำปีสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เรื่อง “รัฐและระบบราชการไทยกับความท้าทายข้างหน้าของประเทศ”

๒) การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) เป็นส่วนสำคัญของการประเมิน โดยต้องให้ความสำคัญกับภารกิจของ วช. ในการบริหารจัดการงานวิจัย และการกำหนด

โจทย์วิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ควรมีการประเมินผลกระทบ (Impact) ที่เกิดขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม

๓) การประเมินเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงองค์กร (Organization Transformation) ของ วช. ในอนาคต ควรมีการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ ดังนี้

- ควรวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact Analysis) ที่เกิดขึ้นต่อประเทศ ภายใต้บทบาทของกระทรวง อว. และวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการใช้ประโยชน์ทรัพยากร (Resource Utilization) โดยเฉพาะทรัพยากรบุคคล

- ควรวิเคราะห์เชิงองค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ขอบเขตของงานวิจัยที่ วช. ได้รับมอบหมาย โดยต้องวิเคราะห์ขีดความสามารถของ วช. ๒) การตอบสนองของ วช. จากข้อคิดเห็น (Feedback) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ร่วมงานกับ วช. เนื่องจากแนวทางการประเมินเพื่อพัฒนา (Developmental Evaluation) ต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

มติที่ประชุม รับทราบและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระ ๕ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ประธานฯ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ ครั้งต่อไปในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มติที่ประชุม รับทราบ

ปิดประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

นางสาวศรณีย์ สิงห์ทอง
นางสาวจันทน์ปาย องค์ศิริวิทยา
นางสาวภาณิศ หาญพัฒน์นันท์
นางสาวภัทรธิดา เกื้อกิม
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางสาวนิรดา วีระโสภณ
นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม